

своєму кроці. Ця правова база забезпечує гармонічне існування цивільної авіації як системи у практичній діяльності. Але до ПКУ, як до найважливішого правового акту авіаційної галузі, варто додати більш ширше тлумачення державних органів, що забезпечують її діяльність.

Література

1. Повітряний кодекс України від 19.05.2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3393-17>

2. Про Положення про Міністерство інфраструктури України: Указ Президента України від 12.05.2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/460-2015-п>.

3. Про затвердження Положення про Державну авіаційну службу України: Указ Президента України від 06.04.2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/520-2014-п>.

УДК 336.717.5+378(043.2)

Мілімко Л.В., к.ю.н., доцент,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ІННОВАЦІЇ У СИСТЕМІ АЕРОКОСМІЧНОЇ ОСВІТИ І НАУКИ В УКРАЇНІ

На нинішньому етапі розвитку суспільства та економіки космічна діяльність дозволяє вирішувати низку важливих завдань, як глобального, так і національного рівня. Зокрема, нині можливо здійснювати аналіз тенденцій змін клімату, дистанційно зондувати Землю, прогнозувати можливе настання стихійних явищ та реальні можливості природокористування й екології, охорони здоров'я, використовувати космічний простір для реалізації завдань у галузі навігації, телекомунікації, впровадження різного роду грид-систем і ноотехнологій.

Безумовно, що такі види діяльності потребують їх правового регулювання. З цією метою є нагальна потреба у підготовці висококваліфікованих фахівців у галузі аерокосмічного права. У зв'язку з цим пошук та підтримка обдарованої молоді, залучення її до наукової та технічної творчості, підготовка гідного поповнення еліти країни в галузі вивчення і дослідження норм галузі міжнародного аерокосмічного права є нагальною потребою сьогодення.

Започаткована галузь космічного права у грудні 1958 року резолюцією Генеральної асамблеї ООН, у якій акцентована увага не тільки на спільній зацікавленості людства в космічному просторі, а й необхідності обговорення ООН проблем у сфері правового регулювання відносин, які можуть виникати при дослідженні космічного простору [1]. Запуск першого штучного супутника Землі, перший політ людини у Космос

12 квітня 1961 р. зумовили початок формування міжнародного космічного права.

Основними актами міжнародного космічного права є: Договір про принципи діяльності держав щодо дослідження і використання космічного простору, включаючи Місяць та інші небесні тіла, 1967 р., Угода про рятування космонавтів, повернення космонавтів і повернення об'єктів, запущених у космічний простір 1968 р., Конвенція про міжнародну відповідальність за шкоду, заподіяну космічним об'єктам 1972 р., Конвенція про реєстрацію об'єктів, які запускаються у космічний простір 1976 р., Угода про діяльність держав на Місяці та інших небесних тілах 1979 р., Угода про порядок фінансування спільної діяльності з дослідження і використання космічного простору 1992 р., Меморандум про співробітництво між Національним космічним агентством України і Російським авіаційно-космічним агентством в галузі розвитку глобальних навігаційних супутникових систем 2003 р. та інші.

Нещодавно парламент України ухвалив законопроект № 1071, що зареєстрований у Верховній Раді України 29 серпня 2019 року [2], яким значно розширюються можливості приватного сектору працювати в космічній галузі.

Україна є учасником міжнародно-правового співробітництва держав – членів ЄС у космічній сфері. Цьому питанню присвячене дисертаційне дослідження Ю.М. Утко-Масляник [3]. В Україні Інститутом досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброва НАН України ведуться дослідження інноваційної діяльності та інноваційної політики. Результати таких досліджень були представлені доктором економічних наук, професором О. Поповичем у виданні «Науково-технологічна та інноваційна політика: основні механізми формування та реалізації» 2019 року видання [4]. Нажаль, результати таких досліджень невтішні про що в анотації до книги автор вказав, що «в ній продемонстровано кричущу непослідовність органів виконавчої та законодавчої влади у здійсненні політики щодо науки та інноваційного розвитку, яка призвела до безпрецедентного руйнування наукового потенціалу України і зумовила втрати реальних можливостей інноваційного оновлення економіки».

Підсумовуючи слід зазначити, що Україна вже має потужну систему аерокосмічної вузівської освіти і науки, центри якої зосереджені в таких містах як Київ, Харків, Житомир та інші міста країни. І завдання сьогодення не втратити ті напрацювання, що ми вже маємо. Зважаючи на те, що галузь міжнародного аерокосмічного права розвивається – підготовка висококваліфікованих фахівців є нагальною потребою. З цією метою є необхідність у забезпеченні аерокосмічної галузі кваліфікованими кадрами, розбудова системи аерокосмічної освіти, впровадження різноманітних форм аерокосмічного навчання, оновлення

змісту та якості фахової перепідготовки спеціалістів. Такі заходи, що обов'язково повинні містити елементи інновації, для реальної їх реалізації, також повинні бути належним чином забезпечені фінансово.

Інноваційний розвиток аерокосмічної вузівської освіти і науки за нинішніх умов потребує цілеспрямованого державного регулювання. Проект Загальнодержавної цільової науково-технічної космічної програми України на 2008-2012 роки [5], як на наш погляд, потребує удосконалення з урахуванням вимог сьогодення. Зокрема доцільно доповнити перелік основних завдань Програми, закріплених у додатку 2 розділу «Завдання і заходи» таким абзацом: «підготовка широкого кола педагогічних кадрів для здійснення аерокосмічної освіти молоді; підготовка фахівців для створення нових наукоємних технологій та ведення фундаментальних наукових досліджень».

Література

1. Ліпкан В.А., Антипенко В.Ф. Міжнародне право: підручник. К.: КНТ, 2009. 752 с.
2. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державного регулювання космічної діяльності. URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66298.
3. Утко-Масляник Ю.М. Правові аспекти співробітництва держав – членів Європейського Союзу у космічній сфері: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.11. Харків, 2018. 12 с.
4. Попович О.С. Науково-технологічна та інноваційна політика: основні механізми формування та реалізації. Київ: Інс-т досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброва НАН України, 2019. 342 с.
5. Про затвердження Загальнодержавної цільової науково-технічної космічної програми України на 2019-2023 роки. Проект Закону. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/JH7AP00A.html.

УДК 336.279 (477) (043.2)

Ніколаєнко Т.Б., д.ю.н., доцент,
Національна академія Державної прикордонної
служби України, м. Хмельницький, Україна

ПРОБЛЕМА БАНКРУТСТВА ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ: ПРИЧИНИ ТА НАСЛІДКИ

У наш час багато підприємств України знаходяться на межі банкрутства і досить багато вже збанкрутували, тому дослідження цієї проблеми є досить актуальним. До недавнього часу для більшості суб'єктів господарювання процеси банкрутства були мало відомі. Лише в період реформування економіки відчутними стали такі економічні явища